

Forslag til APPensions generalforsamling

Klimasikring af porteføljen

”Generalforsamlingen opfordrer bestyrelsen til:

- at arbejde for at afvikle investeringer i de 100 største kulselskaber snarest muligt og senest inden udgangen af 2018

- at indgå i og årligt dokumentere dialog med olie- og gasselskaber, hvor pensionskabet ejer aktier, om at afvikle deres investeringer i højrisikable udvindingsprojekter fx tjæresand, dybhavsboringer og udvinding i Arktis”

Begrundelse

Ønsket om stabile økonomiske afkast

En pensionskasse bør sikre gode og stabile afkast til sine medlemmer af de midler, kassen forvalter. Det indebærer bl.a. omhyggelig vurdering og afvejning af de risici, der er forbundet med pensionskassens investeringer. Klimarisiko (carbon risk) i porteføljen er forholdsvis nyt som finansielt begreb (introduceret i 2011). Da der stadigvæk er forholdsvis få markedsaktører, som regner på det, kan man ikke nødvendigvis antage, at det er reflekteret i børsselskabers markedsværdi. Det kan derimod være nødvendigt selv at beregne værdien af investeringer i kul-, olie- og gasselskaber i et scenarium, hvor klimamålene faktisk opnås. Analyser viser, at sådan en beregning kan ventes at vise

At investeringer i **udvinding af kul** er særdeles risikable og uden udsigt til gevinst, fordi den globale udvikling lægger væsentlige *strukturelle* bånd på den fortsatte udvinding og afbrænding af kul. Under hensyntagen til at minimere eventuelle økonomiske tab bør disse investeringer derfor afvikles snarest muligt og allersnarest inden udgangen af 2018;

At investeringer i de **mindre rentable olie-/gasprojekter** (defineret som forekomster med udvindingsomkostninger større end 75-95 USD/barrel) er højrisikable investeringer, som bør nedbringes og afvikles snarest belejligt. Det bygger på analyser foretaget af finanstænkertanken *Carbon Tracker Initiative (CTI)*, der viser at det er grænsen, for at en investering i olie og gas vil være lønsom i en fremtid, hvor den globale opvarmning er maksimalt 2 grader. Denne type projekter omfatter konventionel olie og gas fra fx tjæresand, dybhavsboringer og udvinding i Arktis. CTIs analyser er det af det analysegrundlag Bank of England benytter i sin undersøgelse af klimarisiko (carbon risk) hos engelske selskaber.

En dialog, evt. som del af mere generelt CSR-arbejde med olieselskaber om hvorvidt deres forretningsmodeller er stresstestede i et lavcarbon scenario kan udføres med udgangspunkt i retningslinjerne i den guide som investorsammenslutningen *Institutional Investors Group on Climate Change (IIGCC)*, som blandt andre ATP er medlem af, har udarbejdet til hjælp for sine medlemmer.

Klimaet samt hensynet til kommende generationer

En pensionskasse bør medvirke til en tryk og stabil pensionstilværelse for dets medlemmer. Klimaforandringer er imidlertid en både teknisk og social trussel mod et stabilt samfund, hvor fx øget tørke i andre lande kan give større folkevandringer, yderligere sikkerheds-

politisk ustabilitet mv. Det kan også give flere oversvømmelser, voldsommere vejr mv. i Danmark.

FNs klimapanel og Det Internationale Energi Agentur har konkluderet, at højst 1/3 af verdens fossile reserver kan afbrændes, hvis vi skal kunne holde os under en 2 graders global temperaturstigning. Verdens regeringer er enige om at leve op til 2 graders målet og der foreligger et udkast til en juridisk bindende aftale herom underskrevet af alle verden lande.

Muligheder i fossilfri forretning

Dette forslag indebærer ingen grønne investeringer.

Det vil imidlertid signalmæssigt bidrage til fokus på, at der er et fremtidsperspektiv i bio-økonomien, energieffektiviseringer mv. For eksempel ville det understrege, at bedre vilkår for handel med grønne gasser kan bidrage til at udnytte gassens potentiale. Det kan understøtte at grøn gas anvendes, hvor den giver mest værdi for samfundet, fx i den tunge transport på land og i søtransport. Her kan også flydende biobrændstoffer være relevante produkter.

Forskellige typer bioprodukter kan alt andet lige tænkes at opnå bedre priser når udbuddet og forbruget af fossile brændsler mindskes. Såfremt APPension på baggrund af de grundige analyser, der går forud for enhver investering, anser, at producenter af bioprodukter er fremtidigt økonomisk bæredygtige virksomheder, kan dette forslag frigøre kapital fra fossilbrændselsinvesteringer til denne type investeringer såvel som andre typer af investeringer som for eksempel ejendomme eller IT.

Yderligere information

Ensydende forslag fremsættes som del af AnsvarligFremtids 2015-generalforsamlingskampagne til ISP, der har administrationsfællesskab med APPension, samt til JØP, DIP og Unipension (dvs. MP, AP(arkitekterne) og PJD). Det er AnsvarligFremtids ønske, at dette forslag kan give anledning til en dialog med bestyrelsen i APPension om en professionel håndtering af den klimarisiko, der er i enhver portefølje og således også hos APPension.

Forslagsstiller er opmærksom på, at bestyrelsen af praktiske årsager ikke har haft mulighed for at realitetsbehandle forslaget før generalforsamlingen.

Ansvarlig Fremtid: Information, dokumentation og referencer om divestment og baggrund for salg af fossile brændsler

<http://www.ansvarligfremtid.dk>

Carbon Tracker: Carbon supply cost curves: Evaluating financial risk of oil capital expenditures

<http://www.carbontracker.org/wp-content/uploads/2014/09/CTI-Oil-Report-Oil-May-2014-13-05.pdf>

Fossil Free Indexes: The Carbon Underground 2015

<http://fossilfreeindexes.com/research/the-carbon-underground/>

IIGCC: Investor Expectations: Oil and Gas Company Strategy. Supporting investor engagement on carbon asset risk. [http://www.iigcc.org/files/publication-files/2014 Investor Expectations Oil and Gas Company Strategy.pdf](http://www.iigcc.org/files/publication-files/2014%20Investor%20Expectations%20Oil%20and%20Gas%20Company%20Strategy.pdf)